

Урок 6

Розуміння жертви

I. Вступ:

- Вітаю вас, шановні друзі, на уроці СШ. Ми продовжуємо навчатися, як досліджувати пророцтва.
- І сьогодні вже дійшли до половини цього серйозного біблійного курсу. Коротко нагадаємо ті пророчі образи, з котрими ми вже познайомилися.
- Це були: *любов, ягня, смерть, змії, образи шлюбу*, і два останніх уроки ми досліджували *образи народів*.

Питання 1: *Який пророчий образ / символ ми будемо розглядати сьогодні? Він згаданий у назві даного уроку:*

Розуміння жертви

- В сьогоднішньому уроці ми познайомимося із найсерйознішим пророчим образом – *жертвою*.

Питання 2: *Чому це найсерйозніший образ? Відповідає Пам'ятковий вірш до уроку – Об'явл. 5:9.*

- В центрі всього Плану спасіння стоїть *Жертовний* подвиг нашого Викупителя.

Питання 3: *Як ви скажете, який образ у пророчих книгах зустрічається частіше: образ народів, чи образ жертви?*

- Мабуть, образ народів...

Питання 4: *А чому так? Чому найсерйозніший образ жертви у пророчих книгах представлений не так часто?*

- Тому, що пророчому образу *жертви* присвячений *весь обрядовий закон Ізраїля...*
- «Деякі дослідники навіть вважають жертви *міні-пророцтвами* про смерть Ісуса на хресті» (Підручник СШ, с. 79).
- І до того ж: усе П'ятикнижжя, всі історичні й поетичні книги Святого Письма пронизані картинами жертвопринесень.
- Кожне ягня, починаючи від ягняти Авеля, до ягняти, котре вирвалося з рук священника на Пасху 34-го року, вказували на Агнця Божого.

- Тому, воістину, *образ жертви* – це *центральный образ* цілої Біблії...

II. Основна частина

Додатки до рубрики: Даремні жертви? (неділя)

- Найсильніші, найбільш вражаючі образи Жертви Месії представив пророк Ісаїя. Через це він і названий *євангелістом Старого Завіту*.

- Але цей самий *євангеліст* передає дивовижні слова Господа...

Питання 1: *Читаємо Ісай 1:11, 13. Скажіть, хто дав Ізраїлю всю систему жертвоприношень?*

- «Обрядовий закон був даний Христом... Павло показав євреям його правдиве значення, відзначивши його місце в Плані викуплення... Великий апостол називає цей закон славним, достойним свого Божественного Творця» (ПП, 367).

- В обрядах цього закону до найменших подробиць була представлена Викупна Жертва Месії.

Питання 2: *Тоді чому ж Сам Автор жертвоприношень промовляє такі гострі слова через пророка Ісаїю? Відповідь знаходимо у віршах 2, 4.*

- *Бунт проти Бога*... Два попередніх уроки ми розглядали бунт, заколот *народів проти правління Божого*... В тому числі й Божого народу!

- Саме цей повстанчий дух призвів до того, що Господь відмовився приймати жертви цих вороголюбників...

Питання 3: *Де ми знаходимо в Святому Письмі «першу згадку» про щось подібне? Бут. 4:3-5 (І ч.)*

- Тут вперше згадано слово *жертва*. І вперше сказано, що Бог *на жертву не зглянувся*...

Питання 4: *Як ви вважаєте, на що Господь звертає більшу увагу: на жертву, чи на жертводавця? Чим ми можемо це довести? Луки 21:2-4. Чому вдова дала більше за всіх?*

- Вона вклала у свій дар своє серце...

Питання 5: *А що вклали у свій дар Каїн і Авель? Бут. 4:4 (II ч.), 5 (I ч.)*

- Мойсей, письменник Буття в цих текстах дає натяк, котрий відкриває, що вклали у свої жертви обидва брата.

- Тут Мойсей вживає дієслово, перекладене зглянувся (в Огієнка і СУВ), споглянув (у Хоменка). У Септуагінті це – *епейден* – спостеріг...
- На мові оригіналу це давньоєврейське слово означає *споглянув з насолодою / подивився із зацікавленням*...

Питання 6: *І на що, або на кого найперше «подивився із зацікавленням» Господь?*

- Спочатку на жертводавця, а потім на жертву. Буквальний переклад цього уривку звучить так:
- *Бог із зацікавленням поглянув на Авеля, а тому і на його жертву. Однак Він не поглянув із зацікавленням на Каїна, а тому і на його жертву...*
- Дух пророцтва в книзі «Патріархи і пророки» яскраво змальовує почуття й думки, як Каїна, так і Авеля, які вони вклали у свої жертви.

Питання 7: *Що вклав Абель у своє заклоне ягня? Євр. 11:4*

- «У пролитті крові Абель вбачав майбутню Жертву – помираючого на Голгофському хресті Месію. Уповаючи на примирення, яке мало там відбутися, Абель отримав підтвердження, що він праведний і його жертва прийнята» (ПП, 72).
- Нажаль, нічого з цього Господь не побачив в жертві Каїна ...

Питання 8: *Що вкладаємо ми в свої жертви? В своє служіння?*

- Найбільше зацікавлює Господа не наш дар, навіть не наше служіння, а ми самі...

Додатки до рубрики: Кров телят і козлів (понеділок)

- У першому розділі своєї книги пророк Ісаїя пише, що народ Ізраїльський вкладав у свої жертви бунтівний дух.
- Такі жертви не могли очистити людей від їхнього гріха. Тому Господь їх не прийняв.
- Апостол Павло в цю проблему зазирає ще глибше.

Питання 1: *Читаємо Євр. 10:4.*

- Павло доводить, що взагалі *кров тварин не знімає гріхів!*

Питання 2: Тоді для чого ці тисячі й мільйони жертвних ягнят, котрі люди приносилися 4 тисячі років? 1 Кор. 10:6 (1 ч.)

- Апостол Павло всю історію стародавнього Ізраїля, в тому числі й жертви, називає одним словом: *Це були приклади /«типи» (згідно з ориг.) для нас.*
- Ми підійшли з вами до важливого богословського поняття *типології*.

Питання 3: Що таке типологія?

- Це богословська наука, котра досліджує *прообрази* Святого Письма. Типологія розрізняє *тип* і *антитип*.

- *Тип* – це прообраз. *Тип* виконується в *антитипі*.

Антитип – це об'єкт, особа, подія, на котрі вказує *тип*.

Тип завжди незначний, вузький, приземлений, видимий.

Антитип – це щось завжди набагато більше, ширше, значніше, ніж *тип*.

Антитип – це найчастіше небесне, духовне, невидиме.

Питання 4: В жертвоприношенні, що є «тип»? А Хто – «антитип»?

- *Тип* – це жертва: ягня або інша тварина. *Антитип* – це Христос.

Питання 5: Тому яке було головне призначення жертв тварин?

- Через жертву грішник виражав свою *віру* в прийдешнього *Месію* (див. Підручник СШ, с. 79).

- Ось де криється трагедія Ізраїля! Євреї вважали, що сама жертва – *тип*, приносить їм спасіння...

- Вони відкинули *антитип* усіх жертвоприношень – Христа-Месію, Спасителя.

Питання 6: Де ми вперше знаходимо щось подібне? Знову в Бут. 4:3.

- *Приніс Каїн Богові жертву...*

Питання 7: А що сказано про Авеля? Вірш 4 (1 ч.). Чому не сказано, що й Абель приніс Богові жертву?

- Абель розумів, що не він несе Богові дар, а Бог принесе йому Дар. Абель розумів, що жертва – тільки символ!

- І цей символ лише вказує на той безмежний Дар, Котрий віддасть людству Бог.

- Каїн не вірив у Дар Божий. Він вважав, що робить Богові послугу своїм даром...

- Так вірували пізніше і язичники: бог створив людей, щоб вони були його рабами, служили йому і приносили йому їжу....
- Язичницькі жертвопринесення символізували рух людини догори – від землі до неба...

Додатки до рубрики: Пасхальний агнець (вівторок)

Питання 1: А як представляють Бога біблійні жертви?

- У Біблії жертва демонструє рух Бога донизу, від Неба – до Землі... Божий Син Сам спустився зі Свого вселенського трону до грішника.
- Більше того! Він став Людиною! І ще більше того! Він помер за людину... Замість людини!
- «Христос... став слухняним аж до *найганебнішої, найогиднішої, найнестерпнішої* смерті – смерті на хресті» (СЗ, 398 [500-501]).
- Це була смерть, яку могла винайти лише *пекельна мудрість* (РЧ, 10 жовтня. 2023).
- І Творець Всесвіту добровільно підкорився такій смерті від рук Свого творіння... Ось, воістину, Жертва!!!

Питання 2: Читаємо Об'явл. 5:6, 9.

- В книзі Об'явлення Ісус названий Агнцем майже 30 разів! І майже кожний раз Він представлений Агнцем Пасхальним.
- Бо майже кожного разу поруч із ім'ям *Агнець* стоїть факт *викуплення Його кров'ю*.
- Скажемо більше! Події останнього тижня життя Ісуса були пасхальними анти типами!

Питання 3: Наприклад, чим став *тріумфальний в'їзд Ісуса в Єрусалим*?

- Це було анти типом відділення пасхального ягняти за декілька днів до заколення.
- «Ніколи раніше у Своєму житті Ісус не дозволяв таких урочистостей, бо ясно передбачав їхні наслідки... Однак тепер Ісус мав намір привселюдно представити Себе як Викупителя. Він бажав привернути увагу до жертви, котра увінчає Його місію для грішного світу. Тимчасом як люди збиралися в Єрусалимі святкувати Пасху, Ісус – істинний Агнець – добровільно відділив* Себе як жертву» (БВ, 499 [571]).

---

* Алюзія на Вих. 12:3-6.

- Відділеного на заколення пасхального Агнця мали побачити всі!

Питання 4: *А чи ми зауважили принципову різницю в цьому дійстві між типом і антитипом? Чим антитип відділення ягняти перевершив тип?*

- Пасхального агнця відділяв батько сім'ї... Агнця Божого ніхто не відділяв...

Він Сам добровільно відділив Себе...

- Крім того, Він був заколений на свято Пасхи. Тому Він, воістину, Антитип пасхального ягняти.

Питання 5: *Чому ми робимо особливий наголос на цьому?*

- Сьогодні поширюється ліберальне богослов'я, котре відкидає істину про замісну Жертву Божого Агнця.

- Нажаль, ця ересь не обійшла й нашу Церкву... Тому нам слід добре знати Святе Письмо, щоб пояснювати правильно це питання.

Питання 6: *Який пророк особливо чітко представляє замісну Жертву Божого Сина? Прочитаємо лише один текст Ісаї 53:5 (Огієнка).*

- Тричі лише в одному цьому тексті пророк підкреслює, що Агнець Божий був поранений *за наші гріхи, за наші провини і за наш мир*. Тобто, *замість нас!*

- Цей месіанський розділ Ісаї рясніє подібними виразами. Просто формат уроку не дозволяє зупинитися на них довше.

Додатки до рубрики: Ісус як храм (середа)

- Кожна жертва найтіснішим способом завжди була пов'язана з храмом... Храм

– *Дім Його Отця* – в житті Ісуса, як Жертви, також був центром Його життя.

- Тому нова рубрика нашого уроку підкреслює саме цей зв'язок: *Ісус як храм*. Дозвольте цю рубрику розпочати несподіваним запитанням:

Питання 1: *Брати і сестри, для чого ми прийшли сьогодні в Божий храм?*

- Ми можемо відповісти: *Сьогодні субота і ми прийшли на богослужіння!*

Питання 2: *А що означає слово «богослужіння»?*

- *Служіння Богові*. Тут сьогодні ми служимо Богові: співаємо, проповідуємо, молимося, приносимо Богові свої дари...

Питання 3: *В такому разі, яку релігію ми представляємо?*

- Ту, що рухається *знизу догори!* Від землі до Неба...

Питання 4: *Спробуємо слово «богослужіння» пояснити з біблійної точки зору ....*

- Богослужіння – це служіння Бога нам, людям! Це – рух Бога з Неба на Землю.

Питання 5: *Зараз, на уроці США, ми бачимо, як Бог служить нам? А в проповіді? У співі? Кого ми бачимо? Бога чи людей людей? Кого демонструють наші проповідники, вчителі класів США, співаки, молільники? Господа чи себе? Прочитаємо Псал. 62:3 (Огієнко)*

- Брати і сестри, це серйозні питання! В центрі сьогоднішнього богослужіння має стояти Христос, і притому, розп'ятий!

- Божественна *Шехіна* – сяйво Божої присутності, Його слави – Його характеру ми маємо помічати в нашому Домі молитви.

Питання 6: *До чого, або до кого ми «приглядаємося» в Домі Божому?*

- Історія Ізраїля та їх ставлення до храму для нас дуже повчальні! В храмі Соломона всі могли спостерігати Божественну *Шехіну*.

- В храмі, збудованому після вавилонського полону, її вже не було...

Питання 7: *Але що пообіцяв Господь через пророка? Аггея 2:7-9*

- У цьому скромному домі Божому мали з'явитися *Коштовності всіх народів*. В оригіналі це *Бажання всіх народів – Бажання віків...*

- Бог не просто Духом мав бути присутній в цьому храмі... Бог Сам, Особисто, в людському тілі прийшов у цей храм...

Питання 8: *А хто Його впізнав? Хто оцінив Його Жертву? Чи не загрожує щось подібне й нам?*

- Друзі, якщо ми хочемо щосуботи бачити Бога в Його Домі молитви, ми маємо щоранку бачити Його в своїй потаємній кімнаті, під своєю «смоківницею»...

- Ба більше! Щоранку якір нашої віри має закидатися усередину, за внутрішню завісу Небесного Храму! (Див. Євр. 6:19, 20. *CUV*). Тобто, у *Святая святих!*

Додатки до рубрики: «Ти створив усе» (четвер)

- Дехто з пророків пережив такий досвід буквально! Їм було дозволено зазирнути не просто в Єрусалимський храм.

- А до тронного залу Небесного Храму!

Питання 1: *Читаємо Ісаї 6:1-5. Якою є реакція небесних істот на Божу присутність?*

- Могутні небесні істоти тричі повторюють: *Свят, свят, свят!*

Питання 2: *У чому вони бачать особливу святість і гідність Господа?*

- *Вся земля повна слави Його!* Слава Господа – це Його характер!

Питання 3: *В яких надзвичайних діяннях Бога небесні істоти бачать Його характер? Об'явл. 4:11; 5:9.*

- Господь Бог – *Творець, Він Життєдавець і Викупитель.* У цих трьох могутніх діяннях Бога відкривається Його дивовижний характер...

- Пророки у Небесній Святині споглядали Господа, Його любов, милість, доброту, турботу. Його незбагненну Жертву самозречення й приниження...

Питання 4: *І як реагували пророки, побачивши, Яким є Господь?*

- У світлі Божого Образу вони так чітко починали бачити себе, свою гріховність і недостойність!

- *І били себе в груди, як митник: Боже, будь милостивий до мене, грішного!*

III. Закінчення:

- Ось, Кого ми маємо бачити сьогодні в Домі молитви і до Кого ми маємо тут *приглядатися...*

- Ось, якими почуттями мають бути сповнені сьогодні й наші душі в присутності Бога в Його храмі...

- «А Господь у Своїм храмі святім, – мовчи перед обличчям Його, уся земле!» (Ав. 2:20).